

REFERAT Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 17-04-2024

Mødedato Onsdag d. 17. april 2024 kl. 08:00

Mødested Rådhuset Ikast - Lokale 100

Indholdsfortegnelse

Anlægsoverførsler 2023-2024.....	3
Afsluttede anlægsregnskaber 2023 - Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget.....	5
Godkendelse af regnskabsbemærkninger 2023 samt driftsoverførsler 2023-2024.....	7
Rammer og retningslinjer for Grøn Pulje.....	9
Klimaplan – status på samarbejde med Erhvervsrådet om grøn omstilling af virksomhederne.....	14
Ansøgning om midler til koordinering af skarvregulering i Skjern Å-systemet.....	15
Henvendelser fra Gudenåkomitéen.....	17
Orientering om resultatet af arbejdet i kystvandrådene vedrørende henholdsvis Ringkøbing og Skiv	19
Retningslinjer vedrørende egen vandindvinding til erhverv.....	23
Retningslinjer for videregående vandbehandling.....	26
Ruskærvej 3, Bording - Udvidelse af plads til jord og sand - Landzonetilladelse.....	30
Dispensation til motorløb den 4. og 5. maj 2024 - Nørlundbanen.....	34
Evalueringsrapport af KL Miljø & Klima Topmøde 2024.....	37
Åbne meddelelser.....	38
Lukket: Lukkede meddelelser.....	40

Punkt 1: Anlægsoverførsler 2023-2024

00.32.10-Ø00-5-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget d. 17. april 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget d. 17. april 2024

Børne-, Kultur og Fritidsudvalget d. 17. april 2024

Sundheds- og Ældreudvalget d. 17. april 2024

Arbejdsmarked-, Psykiatri- og Handicapudvalget d. 17. april 2024

Økonomi- og Planudvalget d. 23. april 2024

Byrådet d. 29. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der overføres 1.982.000 kr. fra 2023-2024. Beløbet gives som en tillægsbevilling i 2024.

Sagsfremstilling

Denne sag behandles sideløbende i alle udvalg.

Overførsler:

Ifølge tidsplanen for regnskabsafleggelsen for 2023, skal udvalget behandle ansøgninger om overførsel af uforbrugte anlægsmidler fra 2023-2024.

Overførslerne er udarbejdet i samarbejde med Teknik- og Miljøområdet og økonomiafdelingen.

Der er overførselsadgang på restbudgettet på uafsluttede anlægsopgaver.

Generelt:

Restbudgettet er prisfremskrevet med 2,8 % i lighed med tidligere år.

Kontoområder (1.000 kr.)	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Restbudget 2023	Overførsel 2023-2024	Overførsel 2022-2023
70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	5.612	3.993	1.619	1.982	3.112
16 Natur og bæredygtighed	2.286	874	1.412	1.452	786
17 Forsyning	3.326	3.119	207	530	2.326

Oversigt over afsluttede anlægsregnskaber er vedlagt sagen.

Lukket bilag til punktet:

Af tekniske årsager er det lukkede bilag "Anlægsopgørelse ultimo 2023.a" til dette punkt placeret under lukkede meddelelser. Anlægsopgørelsen indeholder overførsler og afsluttede projekter.

Budgetmæssige konsekvenser

Der meddeles en tillægsbevilling på 1.982.000 kr. i 2024 til følgende projekter: Klimaindsatser DK2020 på 1.452.000 kr., tekstilaffald - ombygning af containere på 30.000 kr. samt restpulje på 500.000 kr. af det afsatte beløb i budgettet til anlæg på forsyningsområdet.

Bilag

Oversigt over afsluttede anlægsregnskaber 2023

Punkt 2: Afsluttede anlægsregnskaber 2023 - Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget

00.32.10-Ø00-6-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Økonomi- og Planudvalget 23. april 2024

Byrådet 29. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- anlægsregnskaberne godkendes.

Sagsfremstilling

Anlægsregnskaber på 2,0 mio. kr. og derover skal forelægges Byrådet til godkendelse.

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget har følgende anlægsregnskaber til godkendelse:

Affaldshåndtering - Molokker - nedgravede løsninger			
	Bevilling kr.	Forbrug kr.	Afvielser kr.
Udgifter	7.609.000	7.297.891	311.109
Indtægter	0	0	0
Netto i alt	7.609.000	7.297.891	311.109

+ mindreforbrug/merindtægt - merforbrug/mindreindtægt

Bemærkninger: Ingen bemærkninger.

Anlægsregnskabet er vedlagt sagen.

Affaldshåndtering - Ny affaldsordning - indkøb af affaldsbeholdere

	Bevilling kr.	Forbrug kr.	Afvielser kr.
Udgifter	9.500.000	10.167.875	-667.875
Indtægter	0	0	0
Netto i alt	9.500.000	10.167.875	-667.875

+ mindreforbrug/merindtægt - merforbrug/mindreindtægt

Bemærkninger: Projektet blev planlagt samtidig med ændring af moms på affaldsområdet. Der burde være søgt en brutto bevilling på 11.875.000 kr., da der ikke længere er refusion af momsen. Reelt er der kun brugt 10.167.875 kr. inkl. moms.

Anlægsregnskabet er vedlagt sagen.

Budgetmæssige konsekvenser

Området er brugerfinansieret.

Merforbruget på 356.766 kr. indgår i mellemværende med renovationsordningen.

Bilag

Anlægsregnskab - Molokker - nedgravede løsninger

Anlægsregnskab - Indkøb af affaldsbeholdere

Punkt 3: Godkendelse af regnskabsbemærkninger 2023 samt driftsoverførsler 2023-2024

00.32.10-Ø00-2-24

Beslutning

Anbefales.

Behandlingsforløb

Arbejdsmarkeds-, Psykiatri- og Handicapudvalget 17. april 2024

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 17. april 2024

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Sundheds- og Ældreudvalget 17. april 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 17. april 2024

Økonomi- og Planudvalget 23. april 2024

Byrådet 29. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der overføres 1.231.000 kr. fra 2023-2024. Beløbet gives om en tillægsbevilling i 2024.
- regnskabsbemærkninger for 2023 godkendes.

Sagsfremstilling

Overførsler:

Ifølge tidsplanen for regnskabsaflæggelsen for 2023, skal direktionen behandle ansøgningen om overførsel af uforbrugte driftsmidler fra 2023-2024.

Overførslerne er udarbejdet i samarbejde med aftaleenhederne, fagområdet og økonomiafdelingen.

Ifølge dialogbaseret aftalestyring er der overførselsadgang for såvel over- som underskud. Budgetsikkerhed er en forudsætning, hvilket betyder, at præmisserne for overførslerne er kendt, og ikke ændres i løbet af året. Der er i budgetåret overførselsadgang mellem lønmidler og øvrige driftsmidler.

Undtagelser for overførsler:

Der er en række områder, der er undtaget for overførselsadgang. Dette gælder for mellemkommunale betalinger. Myndighedsområder, der indgår i en form for BUM model, og dermed bestiller ydelser hos andre, får ikke deres over-/underskud overført.

Overførsel på udvalgets område:

I alt overføres der fra 2023 til 2024 1.231.000 kr. Der vedlægges specifikationer af overførslerne.

Af tabellen fremgår overførslerne på hvert politikområde:(opgjort i 1.000 kr.)

Kontoområder (1.000 kr.)	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023	Restbudget 2023	Overførsel 2023-2024	Overførsel 2022-2023
70 Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget	4.243	-6.670	10.913	1.231	1.426
16 Natur og bæredygtighed	8.457	7.064	1.393	1.231	1.426
17 Forsyning	-4.214	-13.734	9.520	0	0

Regnskabsbemærkninger:

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb. Ud fra væsentlighedskriterier udarbejdes der bemærkninger til driftsindtægter og -udgifter i forhold til det korrigerede budget på bevillingsniveau. Der skal være en væsentlig "kroneafvigelse" af det korrigerede budget. Væsentligheden vurderes fra område til område.

Regnskabsbemærkningerne, som beskriver overførslen pr. politikområde er vedlagt sagen.

Budgetmæssige konsekvenser

Der skal søges en tillægsbevilling på 1.231.000 kr. i 2024.

Bilag

Overførsler 2023-2024

Regnskabsbemærkninger 2023

Punkt 4: Rammer og retningslinjer for Grøn Pulje

01.02.20-A26-1-20

Beslutning

Udvalget ønsker, at der, forinden der tages endelig stilling til kriterier og proces for ansøgning og uddeling af midler, afholdes et offentlig møde.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Økonomi- og Planudvalget 23. april 2024

Byrådet 29. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Rammer og kriterier for anvendelse og tildeling af midlerne fra Grøn Pulje godkendes, som beskrevet i sagsfremstillingen
- Projektansøgninger prioriteres og godkendes i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget.

Sagsfremstilling

Den 13. september 2021 (pkt. 30) vedtog Byrådet en administrationspraksis for fordelingen af de midler, som opstillere af vedvarende energianlæg skal indbetale til Kommunens Grøn Pulje. Byrådet besluttede, at 50% af de samlede midler skal reserveres til projekter i lokalområdet indenfor 4,5 km fra VE anlægget. Hvis der ikke er ansøgninger til ovennævnte 50% skal beløbet overføres til øvrige ansøgninger.

Teknik og Miljø anbefaler, at udvalget nu drøfter og beslutter de konkrete rammer og kriterier for anvendelse og tildeling af midlerne fra Grøn Pulje.

Baggrund

Naboer, lokalsamfund og kommune kan opleve negative konsekvenser, når der etableres nye VE-anlæg. Mens nogle konsekvenser kan undgås ved udvikling og tilpasning af projekterne, vil andre konsekvenser være uundgåelige. For at imødegå dette, er der i lovgivningen fastsat forskellige typer kompensationsordninger og tiltag i forbindelse med VE-projekter, herunder Grøn Pulje.

Grøn Pulje giver lokale foreninger, institutioner og borgere mulighed for at søge tilskud til lokale projekter. Midlerne kommer fra opstillere af VE-anlæg, som jf. lov om vedvarende energi, skal betale et beløb pr. MW, de opstiller, til den kommune, hvor anlægget er placeret. Beløbet fastlægges efter hvilken type anlæg, der er tale om. Det er hensigten, at midlerne fortrinsvist skal støtte projekter ansøgt af nære naboer til det vedvarende energianlæg samt grønne tiltag i kommunen.

Idet der i Ikast-Brande Kommune er en række VE-anlæg under planlægning, anbefaler Teknik og Miljø, at udvalget nu drøfter og vedtager relevante rammer og kriterier for anvendelse og tildeling af midler under Grøn Pulje. Teknik og Miljø bemærker, at en ny bekendtgørelse om rammer for Grøn Pulje er i høring med forventet ikrafttrædelse den 1. juli 2024, hvorfor mindre tilpasninger af de besluttede rammer kan vise sig nødvendige herefter.

Lovmæssige rammer for Grøn Pulje

De overordnede rammer og bestemmelser for Grøn Pulje er for nuværende fastlagt i "Bekendtgørelsen om grøn pulje", som trådte i kraft den 1. juni 2020.

Bekendtgørelsen indebærer, at opstillere af vedvarende energianlæg skal indbetale et beløb til kommunens grønne pulje senest 14 hverdage efter, at den første producerede kilowatt-time er produceret på anlægget. Beløbssatsen afhænger af anlæggenes type, størrelse og sammensætning.

- Vindmøller på land på 25 meter og derover: 125.000 kr. pr. 1000kW
- Solcelleanlæg på 500kW og derover, placeret på terræn eller søer: 40.000 kr. pr. 1000 kW.
- Solcelleanlæg på eller i bygninger opført særligt til solceller: 40.000 kr. pr. 1000 kW.
- Mindre solcelleanlæg på 50 – 500 kW på terræn eller sø, som ligger indenfor 500 meters afstand af et andet solcelleanlæg (installeret eller med byggetilladelse) på 50 – 500 kW på terræn eller sø: 40.000 kr. pr. 1000 kW., hvis den samlede effekt på anlæggenes er over 500kW.
- Hybridanlæg med forskellige VE-teknologier betaler et beløb svarende til de VE-teknologier, som er omfattet af hybridanlægget.

Hvis et anlæg er opstillet i flere kommuner, skal beløbet fordeles forholdsmæssigt mellem kommunerne i forhold til den kapacitet i megawatt, der opstilles i hver enkelt kommune.

1. Bekendtgørelsen indebærer nogle meget åbne rammer for fordeling af pengene. De første 8% kan kommunen bruge til administration, annoncering osv. De resterende midler kan gå til projekter og tiltag, som kan søges af følgende grupper:
2. Naboer inden for seks gange møllehøjde.
3. Naboer inden for 200 meter fra et solcelleanlæg og et vandkraftværk.
4. Lokale i øvrigt i kommunen.

Naboer er ikke afgrænset til kommunen, således giver bekendtgørelsen mulighed for at foreninger, borgere m.v. i andre kommuner også kan søge puljen, såfremt de er omfattet af punkt 1 og 2 ovenfor.

Bekendtgørelsen anbefaler endvidere en række prioriteringer for puljens midler:

- Projekter nær naboer til vedvarende energianlæg.
- Projekter vedrørende grønne tiltag i kommunen.
- Projekter fra naboer til vedvarende energianlæg.
- Projekter vedrørende tiltag i kommunen.

Der er ikke yderligere krav og anbefalinger til prioritering af midlerne, hvilket giver mulighed for at målrette midlerne ud fra relevante behov og prioriteringer i kommunen.

Der er dog en række formelle krav til administration og procedurer, der bl.a. omhandler, registrering af ansøgninger, samt formulering og implementering af lokale retningslinjer for puljen. Der er også krav til håndtering af uforbrugte midler, bl.a. at midlerne skal benyttes inden 3 år efter indbetaling til kommunens konto, hvorefter de ellers tilfalder statskassen. De nævnte krav er indarbejdet i Teknik og Miljø's forslag til rammer og retningslinjer, som gennemgås i det følgende

afsnit. Forslaget bygger dels på den tidligere besluttede administrationspraksis, dels på praksis fra bl.a. Viborg, Ringkøbing-Skjern, Assens og Herning Kommuner.

Forslag til rammer og retningslinjer for Grøn Pulje i Ikast-Brande Kommune

Teknik og Miljø anbefaler, at der afsættes 8% af de indbetalte midler til administration. Det vil sikre, at indkaldelse, håndtering af ansøgningerne, dialog med ansøgerne, samt løbende økonomiopfølgning, kan håndteres af administrationen. F.eks. skal der føres regnskab over de enkelte, ansøgte projekter, og der vil årligt skulle følges op på beholdningen af puljemidler, så kommunen overholder lovkravet om at overføre beløb, som efter 3 år ikke er anvendt, til statskassen.

Teknik og Miljø foreslår, at puljen udloddes en gang om året. I annoncer og andet materiale til indkaldelse af projektansøgninger bør puljens størrelse samt oplysninger om hvem, der er ansøgningsberettigede, fremgå. Teknik og Miljø foreslår her at følge lovgivningens definitioner:

- Naboer inden for seks gange møllehøjde.
- Naboer inden for 200 meter fra et solcelleanlæg
- Lokale i øvrigt i kommunen.

Jævnfør Byrådets tidligere vedtagne fordelingsnøgle, der sikrer, at lokalområdet modtager en betydelig del af puljens midler, bør det fremgå af annoncer mm., at 50% af de samlede midler skal reserveres til projekter i lokalområdet indenfor 4,5 km fra VE-anlægget. Hvis der ikke er ansøgninger til ovennævnte 50%, skal beløbet overføres til øvrige ansøgninger.

Her er et eksempel på et indbetalt beløb til Grøn Pulje, som det kunne se ud for vindmølleprojektet ved Ulkær Mose, hvor der vil blive opstillet 11 vindmøller à ca. 4 MW (i alt 44 MW opstillet kapacitet):

- Samlet indbetalt beløb til Grøn Pulje: 44 MW x 125.000 kr. = 5.500.000 kr.
- Afsat beløb til kommunale administrationsudgifter: 8% x 5.500.000 = 440.000 kr.
- Restbeløb til projekter inden for 4,5 km: 50% x 5.060.000 = 2.530.000 kr.
- Beløb til projekter i resten af kommunen: 5.060.000 kr. - 2.530.000 kr. = 2.530.000 kr.

Teknik og Miljø anbefaler, at de ansøgte projekter skal bidrage til realiseringen af Ikast-Brande Kommunes Klimaplan og/eller Natur- og Biodiversitetspolitik. Ansøgningerne foreslås derfor prioriteret efter følgende rækkefølge:

1. Større, sammenhængende projekter til gavn for klima, energi, biodiversitet/natur eller fællesskab i lokalsamfund indenfor 4,5 kilometers afstand af anlæggene.
2. Mindre projekter til gavn for klima, energi, biodiversitet/natur eller fællesskab i lokalsamfund indenfor 4,5 kilometers afstand af anlæggene.
3. Projekter til gavn for klima, biodiversitet/natur eller fællesskab i resten af kommunen.

Teknik og Miljø anbefaler, at Grøn Pulje primært tilgodeser større projekter eller projekter med væsentlig værdi for de lokalsamfund, som er naboer til VE-anlæggene.

Konkret foreslås processen således, at kommunen 14 dage efter at have modtaget midlerne fra VE-anlæggets opstiller, annoncerer efter lokale projektansøgninger og inviterer til et informationsmøde for potentielle, lokale projektmagere. Ved dette møde uddybes rammer og retningslinjer for puljerne. Ansøgningsfristen fastsættes til otte uger efter annoncering af projektansøgninger. Teknik og Miljø foreslår, at annonceringen fremlægges for Klima-, Natur og Bæredygtighedsudvalget inden den offentliggøres. Dernæst følger en projektudviklingsfase, hvor projektleder/ansøger f.eks. udarbejder detaljeret projektbeskrivelse og undersøger muligheder for medfinansiering. Teknik og Miljø foreslår, at der fastlægges en deadline for ansøgninger på 3 mdr. efter informationsmødet. Teknik og Miljø modtager og vurderer endelige projektansøgninger, som skal fremsendes som udfyldt skema. Forslag til ansøgningskema ses i Bilag 1. Herefter indstiller Teknik og Miljø

projekterne til prioritering og godkendelse i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget. Udvalgets beslutning annonceres på kommunens hjemmeside senest en uge efter tilsagn.

Teknik og Miljø anbefaler, at der fastlægges en række krav til projekterne, som dels sikrer, at lovgivningens krav til administration overholdes, dels foregriber, at der tildeles midler til ikke-gennemførlige projekter. Desuden foreslår Teknik og Miljø en minimumsgrænse på 150.000 kr. for det enkelte projekts samlede budget, således at midlerne anvendes til mere ambitiøse projekter.

Teknik og Miljø foreslår følgende krav:

- Projektet må ikke være igangsat ved ansøgningstidspunktet.
- Projektet må ikke medføre driftsomkostninger for Ikast-Brande Kommune, med mindre det godkendes af kommunen.
- Projektets økonomi skal være afdækket, således at budget, medfinansiering og afklaring om fremadrettet drift af projektet er på plads ved ansøgningstidspunktet.
- Projektets samlede budget er på mindst 150.000 inkl. eventuelle øvrige tilskud og midler.
- Hvis det er relevant for projektet, skal ansøger have søgt om diverse tilladelser, dispensationer, servitutter og lignende inden ansøgning om Grøn Pulje midler. Endvidere skal projektet stemme overens med kommuneplanen og evt. lokalplaner for området.
- Projekt ansøges via Kommunens ansøgningsskema, hvor projektets formål, målgruppe, budget og indhold beskrives med afsæt i udvælgelseskriterierne. I skemaet skal det også angives, hvilket VE-anlæg, projektet er relateret til.
- Projekt skal være gennemført indenfor 1½ år efter, at kommunen har givet tilsagn om støtte. Såfremt projektet ikke er gennemført, tilbageføres midlerne til Ikast-Brande Kommunes Grøn Pulje.

For yderligere at sikre kvalitet i projekterne, foreslår Teknik og Miljø en række supplerende udvælgelseskriterier. Teknik og Miljø anbefaler, at projekterne som minimum skal opfylde mindst 3 af kriterierne, men at ansøger skal forholde sig til alle kriterierne:

- Styrker projektet lokalsamfundet?
- Bidrager projektet til at mindske gener af anlægget?
- Spiller projektet sammen med øvrig planlægning i lokalområdet?
- Understøtter projektet Ikast-Brande Kommunes Klimaplan eller bidrager på anden vis til en grøn og klimavenlig udvikling eller bedre natur/biodiversitet?
- Er der lokal opbakning til projektet?
- Skaber projektet sammenhæng mellem eksisterende projekter og tiltag i lokalsamfundet?

Teknik og Miljø foreslår, at rammer, retningslinjer og kriterier evalueres og evt. tilpasses hvert 4. år, eller når ny lovgivning m.v. foranlediger det.

Om høringsudkast til Bekendtgørelse om Grøn Pulje

Teknik og Miljø har modtaget et udkast til ny Bekendtgørelse om Grøn Pulje, som indebærer tilpasninger vedr.:

- Administration, bl.a. offentliggørelse, kommunikation og tidsfrister
- Mulighed for deling af midler med nabokommuner
- Mulighed for ratebetaling for opstillerne i stedet for indbetaling af engangsbeløb.

Teknik og Miljø vurderer, at tilpasningerne mht. administration og mulighed for deling af midler med nabokommuner ikke vil forventes at foranledige større ændringer i de foreslåede rammer, mens tilføjjelsen af en mulighed for ratebetaling for opstillerne kan medføre et behov for at tilpasse rammerne. I det fremsendte høringsudkast foreslås ikke krav eller grænseværdier for antal og størrelse på de enkelte rater, hvorved der er en risiko for at de enkelte rater bliver for små til at

realisere Ikast-Brande Kommunes ønske om at fremme mere ambitiøse projekter og tiltag via retningslinjerne for Grøn Pulje.

Udvalget skal beslutte følgende

Udvalget skal beslutte, om rammer og kriterier for anvendelse og tildeling af midlerne fra Grøn Pulje kan godkendes, som beskrevet i sagsfremstillingen. Desuden skal udvalget beslutte, om projektansøgninger kan prioriteres og godkendes i Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget.

Plan- og lovgivningsmæssige forhold

Grøn Pulje er fastsat ved lov i §14, stk. 6, og §14 a, stk. 2, i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lovbekendtgørelse nr. 125 af 7. februar 2020, som ændret ved lov nr. 738 af 30. maj 2020.

Grøn Pulje er endvidere bekendtgjort i BEK nr. 742 af 30/05/2020 - Bekendtgørelse om grøn pulje. Et udkast til en ny bekendtgørelse er i offentlig høring.

Af bekendtgørelsen om Grøn Pulje fremgår det, at kommunen skal opsætte retningslinjer for følgende:

- 1) Puljens størrelse.
- 2) Pulje udloddes løbende eller en eller flere gange om året.
- 3) Ansøgningsberettigede, jf. § 4.
- 4) Hvorledes ansøgningerne prioriteres, jf. § 5.
- 5) Ansøgningsfrist.
- 6) Krav til indhold af ansøgning.
- 7) Krav til beskrivelse af projekt.
- 8) Oplysning om, hvortil ansøgningen skal sendes, f.eks. mail-adresse eller internetportal.

Udvalget har følgende muligheder

Udvalget kan:

- Godkende Teknik og Miljøs forslag
- Afvise Teknik og Miljøs forslag
- Foreslå yderligere krav eller kriterier
- Sendte sagen tilbage til Teknik og Miljø til uddybning

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Forslag Grøn Pulje ansøgningskema

Punkt 5: Klimaplan – status på samarbejde med Erhvervsrådet om grøn omstilling af virksomhederne

01.00.00-P20-7-23

Beslutning

Taget til efterretning.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- samarbejdet med Erhvervsrådet tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget godkendte den 24. januar 2024 (pkt. 5) et forslag til samarbejde med Erhvervsrådet Herning og Ikast-Brande om en klimaindsats målrettet virksomhederne.

Ved Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalgets møde vil repræsentanter fra Erhvervsrådet fortælle om tidsplan og aktiviteter forbundet med indsatsen, samt besvare eventuelle spørgsmål fra udvalget.

Erhvervsrådets indsats implementerer en række af aktiviteterne under indsatsområdet Erhverv i Ikast-Brande Kommunes Klimaplan.

Konkret omfatter indsatsen dels en række forløb med virksomheder i kommunen, hvor målet på sigt er at etablere 3 udviklingsspor i form af erhvervsnetværk om grøn omstilling. Der gennemføres 35 virksomhedsforløb med specifikt fokus på grøn omstilling. Disse forløb supplerer de ordinære forløb, som Erhvervsrådet allerede gennemfører for Ikast-Brande Kommune. De ordinære forløb kan have forskellige fokus, hvor grøn omstilling er en af mulighederne. Erhvervsrådet vil sikre synergi mellem de forskellige indsatser, så alle relevante virksomheder får adgang til de 3 erhvervsnetværk.

Netværkenes fokus og form fastlægges med afsæt i de drøftelser og forløb, som Erhvervsrådet har med virksomhederne i løbet af 2. kvartal 2024. Det første netværk vil potentielt allerede kunne etableres i løbet af foråret 2024. Til august vil udvalget få forelagt status og resultater af dialogen med virksomhederne, hvorefter udvalget har mulighed for at prioritere mellem fokusområder for de 2 sidste netværk.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Ansøgning om midler til koordinering af skarvregulering i Skjern Å-systemet

09.13.03-P20-1-24

Beslutning

Udvalget kan ikke tiltræde indstillingen.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Ikast-Brande Kommune meddeler tilsagn om støtte på 10.000 kr. årligt gennem tre år til medfinansiering af Skjern Å Sammenslutningens fortsatte arbejde med regulering af skarv i Skjern Å og Ringkøbing Fjord.

Sagsfremstilling

Skjern Å Sammenslutning (SÅS) søger Ikast-Brande Kommune om en økonomisk støtte på 10.000 kr. årligt i 2024, 2025 og 2026 til fortsat koordinering af skarvreguleringen ved Skjern Å-systemet og i Ringkøbing Fjord. Støtten skal primært bidrage til aflønning af en person til koordineringen af reguleringen.

Formålet med reguleringen er at videreføre arbejdet med at nedbringe skarvernes indhug i områdets fiskebestande – et arbejde der blev til i 2015 på initiativ fra bl.a. Ringkøbing-Skjern, Herning og Ikast-Brande kommuner. Flere forskningsresultater har vist, at skarverne gør et stort indhug i fiskebestandene, heriblandt Skjern Ås laksebestand. For nogle fiskebestandes vedkommende, som f.eks. stallingens, truer skarven deres eksistensgrundlag. SÅS ønsker derfor at fortsætte reguleringen af skarv, så mængden af de fisk, de spiser, sker på et bæredygtigt niveau.

Ringkøbing-Skjern Kommune har koordineret reguleringen fra 2015 til 2018 med i alt 1,7 årsværk, hvorefter SÅS overtog koordineringen. På grund af opgavens omfang søgte SÅS dengang om støtte fra kommunerne i oplandet til Ringkøbing Fjord, der gav 110.000 kr. årligt til arbejdet i en treårig periode fra 2018 til 2020, ialt 330.000 kr. Ikast-Brande Kommune bidrog med i alt 60.000 kr. på de tre år.

Arbejdet omfatter bl.a.:

Koordinering af reguleringen på Ringkøbing Fjord, hvor der deltager 500 frivillige jægere.

Koordinering af reguleringen ved Skjern Å, hvor der indgår 936 lodsejere og 200 frivillige jægere.

SÅS har samlet søgt kommunerne i oplandet til Skjern Å 65.000 kr. årligt, fordelt som følger:

- Ringkøbing-Skjern Kommune 25.000 kr.

- Herning Kommune 20.000 kr.
- Ikast-Brande Kommune 10.000 kr.
- Vejle Kommune 5.000 kr.
- Billund Kommune 5.000 kr.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Billund Kommune har valgt at imødekomme ansøgningen, og det samme forventes Herning Kommune og Vejle Kommune at gøre. SÅS bidrager selv til finansieringen, og der er søgt om midler fra dansk Laksefond. Ikast-Brande Kommune har tidligere bidraget med 60.000 kr. for en treårig periode frem til i dag.

Ifølge DTU Aqua er biomassen af fisk i vandløbene historisk lav, og skarven betragtes som den væsentligste faktor hertil. Dermed får kommunerne svært ved at leve op til vandområdeplanernes målsætninger for vandløbene til trods for de i øvrigt store indsatser med vandløbsrestaurering og fjernelse af spærringer. Bortskræmning af skarver og oliering af æg viste sig indledningsvis at være utilstrækkelig, og bortskydning af skarver regnes derfor fortsat som et nødvendigt middel til at reducere skarvens påvirkning af fiskebestandene.

Budgetmæssige konsekvenser

Beløbet kan dækkes af driftsmidlerne med 10.000 årligt i de næste tre år, i alt 30.000 kr.

Punkt 7: Henvendelser fra Gudenåkomitéen

09.00.07-A00-2-18

Beslutning

Taget til efterretning

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Henvendelsen fra Gudenåkomitéen VOS Randers Fjord tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Kommunerne har ansvaret for at planlægge og gennemføre projekter om etablering af vådområder og genopretning af ådale med det formål at mindske udledningen af næringsstoffer (kvælstof og fosfor) til fjorde m.v. I henhold til en aftale mellem KL og Miljøministeriet af 27. november 2009 skal der i alt etableres 10.000 ha vådområder og 3.000 ha ådale. Indsatsen, fordelt på vandoplande, fremgår af de statslige vandområdeplaner.

Den nuværende miljøtilstand i Randers Fjord er ikke god, og indsatsen for at nedsætte påvirkningen har af flere årsager hidtil været af begrænset omfang. Gudenåkomitéen VOS Randers Fjord ønsker derfor at sætte turbo på indsatsen og opfordrer kommunerne i vandoplandet til at prioritere opgaven og afsætte de nødvendige ressourcer.

Ikast-Brande Kommunes arealandel af oplandsområdet til Gudenåen er relativt lille - ca. 1 % af det samlede opland til Randers Fjord. Arealandelen indeholder ingen indsatser for vandløb i Ikast-Brande Kommune i forbindelse med statens Vandområdeplaner 2021 – 2027 og der er meget få potentielle lokaliteter inden for arealet, hvor det vil være oplagt at lave vådområder. Det er derfor yderst begrænset, hvad kommunen kan gøre i forhold til at afhjælpe forholdene i Randers Fjord.

Teknik og Miljø arbejder med en strategi for arealanvendelse for hele Ikast-Brande Kommune herunder udtagning af lavbundsjord til vådområder, skovrejsning m.m. Udover dette er der fokus på at gennemføre de statslige vandområdeplansindsatser, som Ikast-Brande Kommune er ansvarlige for.

Teknik og Miljø anbefaler, at henvendelsen fra Gudenåkomitéen tages til efterretning.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Brev til kommuner vedr værktøjer i vådområdeindsatsen, dec. 2022

Henvendelse fra Gudenåkomitéen VOS Randers Fjord til kommunernes fagudvalg, feb. 2024

Punkt 8: Orientering om resultatet af arbejdet i kystvandrådene vedrørende henholdsvis Ringkøbing og Skive Fjord

06.02.00-P19-2-22

Beslutning

Taget til efterretning

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget orienteres om resultaterne af arbejdet i de nedsatte kystvandråd vedrørende henholdsvis Ringkøbing Fjord og for den centrale del af Limfjorden (herunder Skive Fjord) og tager dem til efterretning.

Sagsfremstilling

I en landspolitisk aftale fra 2021 om grøn omstilling af dansk landbrug indgik det, at der skulle gennemføres en evaluering af det faglige grundlag for indsatsen for at mindske kvælstoftilførslen til vandmiljøet. I den forbindelse kunne der søges statslige midler hjem til at etablere såkaldte kystvandråd. Kystvandrådene skulle gennemføre lokalt funderede analyser i udvalgte marine områder (fjorde og lignende). Analyserne skulle afdække, om der kan findes andre veje til at opnå miljømålene i de statslige vandområdeplaner end de hidtidige virkemidler som eksempelvis såning af efterafgrøder på de dyrkede arealer i oplandet.

Ringkøbing-Skjern Kommune og Viborg Kommune søgte om og fik bevilliget henholdsvis 3,8 og knapt 4,0 mio. kr. til sådanne kystvandråd vedrørende Ringkøbing Fjord og den centrale del af Limfjorden. De nævnte kommuner har derefter på baggrund af en bekendtgørelse nedsat de pågældende kystvandråd og sekretariatsbetjent dem. Kystvandrådene skulle sammensættes af op til 20 medlemmer fra relevante organisationer og foreninger, og det var blandt andet hensigten, at kystvandrådene med udgangspunkt i deres lokalt funderede analyser skulle have en rådgivende rolle i forhold til kommunernes arbejde med vandplanlægning og forbedring af vandmiljøet.

Cirka 13 % af oplandet til Ringkøbing Fjord ligger i Ikast-Brande Kommune, mens cirka 1 % af oplandet til Limfjorden (herunder Skive Fjord) ligger her. Ikast-Brande Kommune har på administrativt niveau fulgt arbejdet i kystvandrådet vedrørende Ringkøbing Fjord, mens kystvandrådsarbejdet vedrørende den centrale del af Limfjorden er sket i regi af Limfjordsrådet, hvor Ikast-Brande Kommune er passivt medlem.

De pågældende fjordoplendes beliggenhed og afgrænsning kan ses på kortet herunder, indtegnet med blå stiplede linjer:

De lokalt funderede analyser med tilhørende alternative indsatsprogrammer for at opnå en god tilstand i henhold til EU's Vandrammedirektiv skulle være færdige og indrapporteret til Miljøstyrelsen ved udgangen af 2023. De to kystvandråd har således nu færdiggjort deres arbejde, og hovedtrækkene i deres resultater og anbefalinger er kort gennemgået nedenfor. Der kan gives en mere uddybende, mundtlig redegørelse for resultaterne på mødet.

Kystvandrådet for Ringkøbing Fjord

Der kan blandt andet udledes følgende af Kystvandrådets arbejde vedrørende Ringkøbing Fjord:

Slusedriften i Hvide Sande er af afgørende betydning for fjordens miljøtilstand - det skyldes, at en stabil saltholdighed på et passende niveau gør, at bestanden af sandmuslinger kan trives i fjorden og filtrere vandet for algevækst (klorofyl). Netop mængden af klorofyl i vandet definerer et af de miljømål, som er sat i forhold til fjorden.

Etablering af en pumpeløsning ved slusen, så der kan pumpes saltvand ind i fjorden i tilfælde, hvor der sker øget afstrømning af ferskvand fra oplandet, vil kunne medvirke til at sikre en stabil saltholdighed i fjorden.

Tilførslen af næringsstoffer - særligt af kvælstof - fra oplandet til fjorden skal reduceres. Analysearbejdet og modelberegninger viser, at det vil kunne give en større effekt med hensyn til at mindske kvælstoftabet til fjorden, hvis der etableres vådområder på egnede arealer i stedet for at foretage yderligere tiltag på de dyrkede arealer i oplandet. Etablering af vådområder på cirka 23.000 hektar i oplandet vil således i sig selv kunne reducere kvælstofbelastningen af fjorden med omkring 38 % eller svarende til den reduktion på 1.647 tons kvælstof om året, som vandområdeplanen foreskriver. Der er i størrelsesordenen omkring 54.000 hektar i oplandet, hvor det vil være fysisk muligt at etablere vådområder. Etablering af vådområder i fuldt omfang, hvor det er fysisk muligt, vil ifølge beregningerne kunne medføre

en større reduktion af kvælstoftabet til fjorden, end hvis al dyrket jord i oplandet blev lagt ud i vedvarende græs uden tilførsel af gødning.

Der kan læses mere om Kystvandrådet for Ringkøbing Fjords anbefalinger, arbejde, sammensætning m.v. på denne hjemmeside:

<https://www.rksk.dk/om-kommunen/raad-naevn-syn-og-kommissioner/kystvandraad-2023#:~:text=Kystvandr%C3%A5d%202023>

Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden

Der kan i hovedtræk udledes følgende af Kystvandrådets arbejde vedrørende den centrale del af Limfjorden:

Kystvandrådets højest prioriterede scenarie for indsatsen har fokus på at begrænse behovet for udtagning af omdriftsjord i oplandet mest muligt. Det sker ved at foreslå så stor en indsats som muligt med etablering af vådområder i oplandet og ved en maksimal indsats overfor fosfor fra renseanlæg, dambrug og erosion i oplandet. I det andet forslag til indsatsscenarie er indsatserne i forhold til fosfor fra dambrug og erosion reduceret, hvilket resulterer i en forøgelse af udtagningen af omdriftsjord i oplandet. Der kan i øvrigt fremhæves følgende hovedkonklusioner fra Kystvandrådets rådgivning:

- Behovet for at reducere udledningen af næringsstoffer fra oplandet, "indsatskravet", er beregnet til 897 tons kvælstof for Hjarbæk Fjord og 718 tons kvælstof for Skive fjord, Lovns bredning, Risgårde Bredning og Bjørnsholm Bugt
- Det er ikke muligt med marine virkemidler som f.eks. muslingeopdræt og udplantning af ålegræs at mindske kravet til reduktion i udledningen af næringsstoffer fra oplandet
- Ved en øget indsats for at reducere udledningen af både kvælstof og fosfor fra punktkilder (primært renseanlæg og dambrug) kan kravet til reduktion i udledningen af kvælstof fra oplandet reduceres med ca. 250 ton. Indsatsen på renseanlæg kan, inden for overordnede rammer, finansieres over forbrugstaksterne. Den nuværende ophørsordning for dambrug vil som hovedregel ikke kunne finansiere udtagning af, eller forbedret rensning på moderne dambrug
- Kravet til reduktion i udledningen af kvælstof fra oplandet kan reduceres med yderligere 45 - 76 tons ved at lave en indsats mod fosfor i oplandet. Primært ved træplantning langs vandløb, der mindsker erosionen. Der mangler ordninger til at finansiere indsatsen
- Der skal laves en meget ambitiøs vådområdeindsats. Kystvandrådet foreslår, at knap 10.000 hektar udlægges som vådområde eller lavbundsprojekter
- Der vil stadig være behov for en stor indsats for at reducere kvælstofudvaskningen fra markfladen, herunder med betydelig målrettet udtagning af omdriftsjord - særligt i oplandet til Hjarbæk fjord. Der er ingen ordning, der kan finansiere omkostningerne herved
- Der er, specielt i Simsted Ås opland, stor tidsforsinkelse på effekten af tiltag på markfladen - alle reduktioner er derfor ikke slået igennem endnu. Hvis vi gør noget i dag, vil det tage tid før, vi kan se den fulde effekt på kvælstoftilførslingen til fjorden
- Der bør fra statslig side etableres mulighed for at Kystvandrådet i samarbejde med kommunerne kan fortsætte arbejdet.

Der kan læses mere om Kystvandrådet for den centrale del af Limfjordens anbefalinger, arbejde, sammensætning m.v. på denne hjemmeside:

<https://viborg.dk/demokrati-og-indflydelse/udvikling-og-planer/udvikling/vi-udvikler-natur-og-klimaprojekter/kystvandraad-for-den-centrale-del-af-limfjorden/>

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Retningslinjer vedrørende egen vandindvinding til erhverv

13.02.08-P15-1-22

Beslutning

Udvalget kan tiltræde løsningsmulighed tre.

Forholdet mellem forbruger og vandværk ved ind- og udtræden må drøftes i de enkelte vandværksbestyrelser.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- De fremsatte forslag til retningslinjer drøftes med henblik på, at mulighed I eller II indarbejdes i Vandforsyningsplanen, som forventes forelagt i første halvår af 2024

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø arbejder på en ny vandforsyningsplan, der dækker hele Ikast-Brande Kommune. Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget skal i den forbindelse tage stilling til nedenstående muligheder for retningslinjer.

Når en ejendom, som er tilsluttet et alment vandværk, ønsker at stoppe et større aftag af vand og installere sin egen indvinding til erhvervsformål, så er administrationspraksis i dag, at der som udgangspunkt godt kan gives tilladelse til den nye indvinding.

I forbindelse med den nye vandforsyningsplan har Teknik og Miljø bemærket, at vandforsyningsplanen i flere andre kommuner bruges til at definere nærmere retningslinjer i denne situation, og at det er klagenævnspraksis at lægge vægt på, hvad der står i retningslinjerne i kommunens vandforsyningsplan. I Ikast-Brande Kommune har Teknik og Miljø hørt de almene vandværker i forbindelse med vandforsyningsplanen og erfaret, at retningslinjer på dette område er efterspurgt.

Det er kun underpunkt 2, som er forskellig i mulighed I og II:

Mulighed I

- Tilladelse til helt eller delvist at erstatte vandforbruget fra et alment vandværk med indvinding fra egen boring til erhvervsformål kræver at følgende opfyldes:

1. Vandinstallationer skal adskilles, så det sikres at vand fra det almene vandværk ikke kan blandes med vand fra egen boring. Adskillelse skal ske på ejers regning og minimum efter gældende standard DS/EN 1717 med tilbagestrømningssikring i kategori 4 eller 5 og med autoriseret eftersyn.
2. Det almene vandværk kompenseres efter aftale mellem parterne for tab, der skyldes renoveringer eller tilpasninger af anlæg udført specielt af hensyn til erhvervsformålet og for udgifter til efterfølgende omlægning af ledningsnet, der er nødvendig for at sikre vandkvaliteten ved et mindre aftag af vand.

Mulighed II

- Tilladelse til helt eller delvist at erstatte vandforbruget fra et alment vandværk med indvinding fra egen boring til erhvervsformål kræver at følgende opfyldes:
 1. Vandinstallationer skal adskilles, så det sikres at vand fra det almene vandværk ikke kan blandes med vand fra egen boring. Adskillelse skal ske på ejers regning og minimum efter gældende standard DS/EN 1717 med tilbagestrømningssikring i kategori 4 eller 5 og med autoriseret eftersyn.
 2. Det almene vandværk og ejer skal aftale en økonomisk løsning, der både tager hensyn til erhvervsformålet og de samfundsmæssige konsekvenser.

Teknik og Miljø bemærker og vurderer

Teknik og Miljø vurderer, at der er behov for retningslinjer, der tager de samfundsmæssige konsekvenser i betragtning, når en ejendom stopper et større aftag af vand og installerer sin egen supplerende indvinding. Konsekvenserne vedrører vandkvalitet og økonomi for de resterende forbrugere på det lokale almene vandværk.

Vedrørende underpunkt 1 (adskillelse af installationer)

For det første er der en risiko for forurening af drikkevandet i det almene vandværks ledningsnet, hvis der ikke er fuldstændig adskillelse fra ejendommens egen indvinding. Med den foreslåede retningslinje vurderer Teknik og Miljø, at der tages forsvarligt hensyn til, at denne forurening ikke kan ske.

Vedrørende underpunkt 2 (økonomi)

For det andet er der en problematik omkring ledningsnettets dimensionering, som er væsentligt afhængig af, hvor meget vand, der skal pumpes ud. Det almene vandværk risikerer derfor at stå med en ledningsføring, som er overdimensioneret, hvis en større aftager af vand vælger at erstatte sit forbrug med egen indvinding. Dette kan have konsekvenser for både vandkvalitet og økonomi.

Vandkvalitetsmæssigt handler det om, at et reduceret flow medfører risiko for stillestående vand, som kan resultere i dårlig vandkvalitet.

Økonomisk handler det om at få dækket de omkostninger, der allerede har været ved at udlægge et ledningsnet, der passer til den forbruger, som nu vælger at få sin egen indvinding i stedet. Derudover handler det om at få dækket de omkostninger, som opstår, hvis det er nødvendigt at foretage en omlægning af ledningsnet for at sikre vandkvaliteten, når flowet af vand er reduceret. Det almene vandværks økonomiske omkostninger vil skulle dækkes af de resterende forbrugere. Konsekvensen for den enkelte vil naturligt være størst ved mindre vandværker.

Teknik og Miljø vurderer, at de foreslåede retningslinjer giver et bedre grundlag for en administration, der både tager hensyn til erhvervs-mæssige interesser i egen indvinding og til det almene vandværk og de resterende forbrugere.

Løsningsmuligheder

1. Udvalget kan godkende indstillingen med mulighed I, som konkretiserer tab og udgifter, som parterne skal tage hensyn til.
2. Udvalget kan godkende indstillingen med mulighed II, som forudsætter, at parterne aftaler en økonomisk løsning.
3. Udvalget kan godkende indstillingen med justeringer, som eksempelvis kan være at udelade underpunkt 2 (økonomi) og vedtage retningslinjen, men kun med underpunkt 1 (adskillelse af installationer).
4. Udvalget kan forkaste indstillingen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Punkt 10: Retningslinjer for videregående vandbehandling

13.02.08-P15-1-22

Beslutning

Udvalget tiltræder retningslinje 1 og retningslinje 3, dog med den modifikation, at retningslinjen gælder alle geografiske områder (også forsyningsområder) samt at ordet "pålægge" erstattes med "anbefale".

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- De fremstillede retningslinjer indarbejdes i Vandforsyningsplanen, som forventes forelagt i første halvår af 2024.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø arbejder på en ny vandforsyningsplan, der dækker hele Ikast-Brande Kommune. I den forbindelse bedes Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget tage stilling til nedenstående retningslinjer vedrørende tilladelse til videregående vandbehandling.

1. Tilladelse til videregående vandbehandling på et alment vandværk gives kun, hvis det økonomisk og teknisk er den bedste løsning for at sikre rent vand til borgerne.
2. Der gives ikke tilladelse til videregående vandbehandling til ikke-almene vandforsyningsanlæg (1-9 husstande), som ligger i forsyningsområde til et alment vandværk.
3. Hvor der gives tilladelse til videregående vandbehandling til ikke-almene vandforsyningsanlæg (1-9 husstande) i selvforsyningsområder, vil Ikast-Brande Kommune pålægge anlægget et kontrolprogram.

Baggrund

Ifølge den nyeste oversigt over nationale interesser i kommuneplanlægning (side 20) er det en national interesse ”At den danske drikkevandsforsyning i dag og fremover er baseret på rent grundvand, der som udgangspunkt alene kræver en simpel vandbehandling”.

Udgangspunktet i Danmark er dermed, at videregående vandbehandling så vidt muligt skal undgås. Definitionen af ”videregående vandbehandling”, som den anvendes af Miljøstyrelsen, er i korte træk al vandbehandling ud over beluftning, simpel filtrering og neutralisering. Eksempler på videregående vandbehandling er fjernelse af nitrat eller indførelse af en hygiejnisk barriere, som f.eks. UV-anlæg.

Ikast-Brande Kommune har 15 almene vandværker, som alle efterlever den nationale interesse med en drikkevandsforsyning, der alene kræver en simpel vandbehandling. Nogle vandværker har et UV-anlæg som stand-by som en sikkerhedsforanstaltning, men ikke til normal drift.

Lovgivning

Vandindvindingsanlæg må ifølge vandforsyningslovens § 21 ikke på væsentlig måde ændres, før kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse hertil. Vandindvindingsanlæg omfatter anlæg til vandbehandling. Det er i den sammenhæng, at Ikast-Brande Kommune skal tage stilling til videregående vandbehandling.

Retningslinje 1

De almene vandværker i Ikast-Brande Kommune indvinder grundvand fra dybe grundvandsmagasiner af høj kvalitet, og med den rette beskyttelse af denne ressource forventes det ikke, at de almene vandværker vil søge om tilladelse til videregående vandbehandling til normal drift.

For det tilfældes skyld, at det alligevel bliver aktuelt, foreslår Teknik og Miljø en retningslinje, der giver mulighed for tilladelse til videregående vandbehandling under hensyn til, at det økonomisk og teknisk er den bedste løsning for at sikre rent vand til borgerne.

Dette er i overensstemmelse med, at vandindvindingsbekendtgørelsen § 14 kræver en redegørelse fra vandværket vedrørende de tekniske, økonomiske og miljømæssige forhold i tilfælde af ansøgning om videregående vandbehandling.

Retningslinje 2

De ikke-almene vandforsyninger (1-9 husstande, dvs. enkeltindvindere og anlæg der også forsyner naboer) indvinder ofte fra grundvandsmagasiner, der er tættere på terræn og mindre beskyttede end de almene vandværkers. Der er derfor større risiko for nitrat, pesticider og andre forureninger i drikkevandet. Ejer kan på den baggrund ønske at benytte sig af videregående vandbehandling.

Videregående vandbehandling er en måde at afhjælpe dårlig vandkvalitet på, men løsningen kan i sig selv give problemer med vandkvaliteten. Miljøstyrelsen nævner i sin vejledning til de almene vandværker, at det kræver stor opmærksomhed på risici ved den videregående vandbehandling, for at undgå at skadelige stoffer og biprodukter opstår. En anden velkendt risiko ved flere vandbehandlingsteknikker er risikoen for bakteriel forurening.

Disse risiko-betragtninger kombineret med den førnævnte nationale interesse i ”simpler vand-behandling” fører til, at Teknik og Miljø foreslår, at der ikke gives tilladelse til videregående vandbehandling til ikke-almene vandforsyningsanlæg, når de berørte ejendomme ligger inden for de almene vandværkers forsyningsområde. Ejendommene har via det almene vandværk adgang til kvalitetssikret drikkevand baseret på simpel vandbehandling.

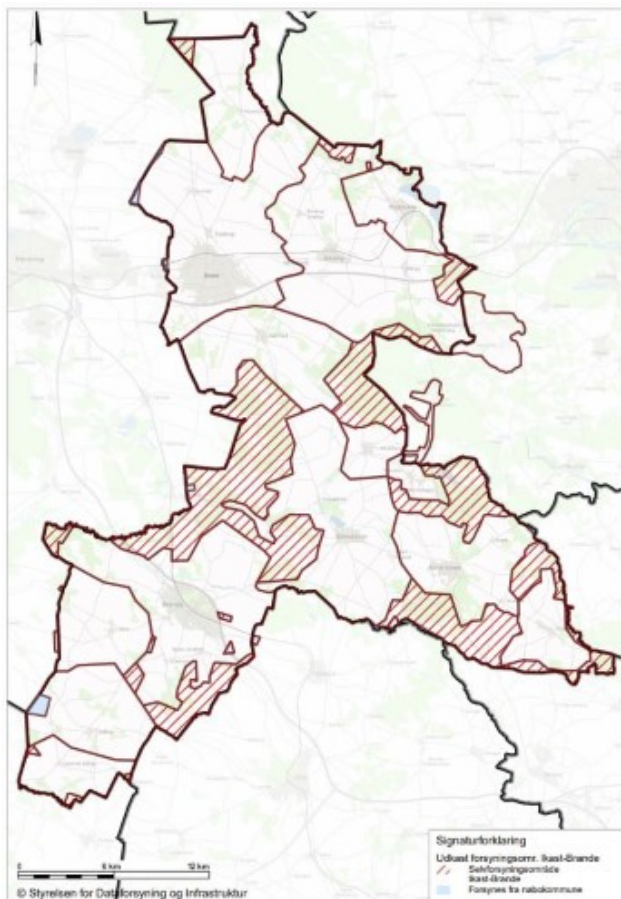
I forbindelse med den nye vandforsyningsplan har alle almene vandværker i Ikast-Brande Kommune kigget deres forsyningsområder igennem og kan stå inde for, at de er parate til at levere vand til alle ejendomme i deres forsyningsområder til godkendte takster (se forsyningsområder på kortet i figur 1).

Retningslinje 3

I forbindelse med den kommende vandforsyningsplan og dialogen med de almene vandværker er det også blevet klarlagt, hvilke områder af kommunen, der er så tyndt befolket, at afstandene bliver så store, at ingen vandværker kan tilbyde tilkobling inden for godkendte takster. Disse områder bliver i den kommende vandforsyningsplan kaldt selvforsyningsområder (se selvforsyningsområder på kortet i figur 1). I mange tilfælde vil tilslutning ikke engang være mulig for en højere pris uden for takstblad, da lange ledningsstrækninger i sig selv kan medføre stillestående vand og dårlig vandkvalitet.

Det står klart, at i selvforsyningsområder kan problemer med vandkvaliteten i ikke-almene vandforsyninger ikke løses ved, at ejendommene tilkøbes et alment vandværk. Derfor foreslår Teknik og Miljø, at det i selvforsyningsområder skal være muligt at give tilladelse til videregående vandbehandling.

I tilknytning til, at der gives tilladelse til videregående vandbehandling, foreslår Teknik og Miljø, at der stilles vilkår om løbende test af vandkvaliteten for at sikre borgerne mod de risici for forringet vandkvalitet, der kan resultere af de tekniske installationer til videregående vandbehandling.

Figur 1 - Kort over forsyningsområder og selvforsyningsområder. Kortet findes i større format i bilag 1. Områder med rød skravering er selvforsyningsområder. Der findes i Ikast-Brande Kommune 714 ikke-almene vandforsyningsanlæg (1-9 husstande), som ligger inden for de almene vandværkers forsyningsområder og 156 ikke-almene vandforsyningsanlæg (1-9 husstande), der ligger i selvforsyningsområder.

Løsningsmuligheder

1. Udvalget kan godkende indstillingen.
2. Udvalget kan godkende indstillingen med justeringer.
3. Udvalget kan forkaste indstillingen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen

Bilag

Bilag 1 - Kort over forsyningsområder og selvforsyningsområder

Punkt 11: Ruskærvej 3, Bording - Udvidelse af plads til jord og sand - Landzonetilladelse

01.03.03-P19-73-23

Beslutning

Udvalget beslutter at sende sagen i nabohøring.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- der meddeles afslag på ansøgningen om landzonetilladelse til at inddrage yderligere 4.250 m² areal til eksisterende 6.000 m² knuse- og oplagsplads.

Sagsfremstilling

Entreprenørfirmaet på adressen Ruskærvej 3, Bording søgte første gang i 2010 om miljøgodkendelse til etablering af en knuse- og oplagsplads på ejendommen. Det daværende Teknik- og Miljøudvalg vedtog i den sammenhæng nærmere generelle retningslinjer på området og gav afslag i det konkrete tilfælde med henvisning til infrastrukturen på stedet. De nævnte retningslinjer blev vedtaget i marts 2011 og indebærer i hovedtræk blandt andet, at der ved placering i landzone skal vurderes nærmere på afstand og placering i forhold til naboer med hensyn til støj- og støvpåvirkning samt, at transporter til og fra stedet skal ske på veje i klasserne "Fordelingsvej Land" og "Gennemfartsvej Land". Adressen i det aktuelle tilfælde ligger ikke umiddelbart ud til en sådan vej - der er cirka 150 meter fra virksomhedens indkørsel til en "Fordelingsvej Land".

Efterfølgende havde ansøger møde med det daværende Teknisk Område, med udgangspunkt i, at ansøger ønskede samme vilkår som tilsvarende virksomheder i Ikast-Brande Kommune. På udvalgs mødet i juni 2013 godkendte udvalget, at der kunne gives tilladelse til virksomheden til etablering af knuseplads og et jordhotel under henvisning til, at den tidligere sagsbehandling ikke havde taget hensyn til, at der var tale om en eksisterende, cirka 20 år gammel virksomhed, samt at det ansøgte ikke ville medføre væsentlig forøgelse af trafikken, men at der derimod var tale om en lovliggørelse af eksisterende aktiviteter.

Entreprenørfirmaet ønsker nu at udvide sin oplagsplads ved at inddrage yderligere ca. 4.250 m² areal til sorteringsplads. Der skal alene sorteres uforurenede jord og sand til genbrug på den udvidede del. Ansøger oplyser, at der maksimalt vil blive oplagret 6.000 m³ sand og jord, med en maksimal højde på seks meter. Der etableres ikke køreunderlag, men køres på eksisterende jordbund. Ejendommen fremgår af nedenstående kortudsnit, og afgrænsningen af udvidelsen er vist med hvid streg.

Oversigtskort viser virksomhedens beliggenhed (rød prik)

Entreprenørvirksomheden har en miljøgodkendelse fra 2013 til "plads til oplagring og nedknusning af beton" på adressen. Godkendelsen er givet på nærmere vilkår til en plads til oplagring og nedknusning af beton samt oplag af knust asfalt og tegl til videresalg eller genanvendelse i egne produkter hos entreprenørfirmaet. I henhold til miljøgodkendelsen må der årligt maksimalt tilføres ejendommen:

- 1.500 m³ beton til knusning

- 200 m³ knust asfalt
- 200 m³ tegl til knusning.

I 2016 blev der givet en landzonetilladelse (blandt andet) til oplagring og nedknusning af beton på ejendommen. Med landzonetilladelsen blev der givet tilladelse til en plads på i alt cirka 6.000 m², som må anvendes til oplagring og nedknusning af beton samt til oplagring af beton/tegl, depot af muld, containere, natursten, sand og maskiner.

Som nævnt ønsker ansøger nu at inddrage yderligere 4.250 m² areal til sorteringsplads. Ansøger har endvidere oplyst, at der ikke vil være et øget antal transporter til og fra ejendommen.

Nabohøring

Naboer er - henset til indstillingen i sagen - ikke blevet orienteret om det ansøgte.

Teknik og Miljø vurderer

Teknik og Miljø vurderer, at det ansøgte ikke er lokalplanpligtigt. Dette er blandt andet vurderet ud fra, at:

- der ikke er tale om en større udvidelse af anlægget, og at det sker i direkte tilknytning til den eksisterende nedknusningsplads
- betonknusningen fortsat vil ske på den eksisterende plads. På det udvidede areal, vil ansøger sortere rester fra den eksisterende betonknusning til rene fraktioner; muld, sand og fyldsand, som efterfølgende vil blive kørt væk/solgt. I forhold til i dag vil der således bare blive sorteret i flere bunker på et større areal.
- den forventede maksimale højde på sorteringsbunkerne er seks meter, hvilket er samme højde, som bunkerne i området kan have i dag
- der ikke er tale om mertransport i forhold til jordtilkørsel m.v. til den nuværende plads
- der bliver ikke opført flere bygninger i forbindelse med udvidelsen
- der ikke sker terrænændringer - herunder etablering af nye jordvolde.

Det bemærkes, at såfremt ovenstående forhold senere ændrer sig, kan dette udløse lokalplanpligt.

Teknik og Miljø vurderer, at det ansøgte umiddelbart strider mod planlovens landzonebestemmelser og klagenævnpraksis på området. Jævnfør vejledningen om landzoneadministration, skal entreprenørvirksomheder - som altovervejende hovedregel - henvises til udlagte erhvervsområder i byzone. Det samme gør sig gældende for større udvidelser af erhvervsvirksomheder, som set i forlængelse af planlovens formål om, at det åbne land skal forbeholdes landbrugs, skovbrugs- og fiskerierhvervet og friholdes for spredt bebyggelse, skal henvises til egentlige erhvervsområder i byzone, som er indrettet til formålet.

Der er en række virksomheder, som af landbrugsmæssige hensyn er etableret i landzone, men som over tid har udviklet sig til erhverv uden tilknytning til landbruget, og som derfor ikke umiddelbart ville kunne have nyetableret sig i landzone i dag. Planloven forhindrer ikke disse virksomheder i at blive liggende i landzone, men væsentlige udvidelser af sådanne virksomheder skal som udgangspunkt henvises til udlagte erhvervsområder i byzone.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles afslag på det ansøgte med den begrundelse, at der er tale om en større udvidelse af virksomhedens oplagsplads, og at udvidelsen derfor skal henvises til et erhvervsområde, der er udlagt til formålet.
2. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles landzonetilladelse til det ansøgte med den begrundelse, at der er tale om en etableret virksomhed, og at der ikke vil været øget transport til og fra ejendommen forbundet med udvidelsen. Derudover ses der ikke at være noget, som taler afgørende imod i forhold til de hensyn, som skal varetages med landzonebestemmelserne.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 12: Dispensation til motorløb den 4. og 5. maj 2024 - Nørlundbanen

09.02.00-P19-7-24

Beslutning

Godkendt.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- Der gives dispensation til kørsel med cross-karts som ansøgt i forbindelse med afholdelse af DM-afdeling på Nørlundbanen, den 4. og 5. maj 2024.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune har modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til de to motorsportsbaner, som findes på Nørlundbanen (Brandevej 19B, 7430 Ikast) - en offroadbane til folkeracere, rally-crossere (uindregistrerede person- eller varebiler, der er eller har været typegodkendte i Danmark, men som typisk er blevet modificeret for at forbedre køreegenskaber og performance) samt cross-karts (4-hjulede cross-maskiner) og en MRC-bane, hvor der køres med fjernstyrede biler baseret på nitro, benzin eller el. Begge baner blev i sin tid miljøgodkendte af Ringkjøbing Amt - offroadbanen i 1989 med tilladelse til folkeracere samt rally-crossere og MRC-banen i 2006.

Kørsel med cross-karts kan ikke rummes i den eksisterende miljøgodkendelse, og da der nu er ønske om at køre med denne køretøjstype på banen, er der derfor ansøgt om ny miljøgodkendelse. Der ønskes fortsat to separate miljøgodkendelser til banens aktiviteter. Teknik og Miljø har udarbejdet udkast til miljøgodkendelser efter standardvilkårsbekendtgørelsen, som er tilgået de naboer, der er relevante at inddrage i forbindelse med støjberegningen i ansøgningerne om miljøgodkendelse. I udkastene til miljøgodkendelse er der sat begrænsninger på antallet af de forskellige typer køretøjer på banen samtidigt, ligesom der er krav om koordinering de to baner imellem. Der vil endvidere være lukket for kørselsaktiviteter i juli måned.

Der er blevet afholdt et møde mellem repræsentanter fra banerne, de relevante naboer og Ikast-Brande Kommune med det formål at gennemgå udkastene til miljøgodkendelser og få afklaret eventuelle tvivlsspørgsmål. Ved mødet blev en ældre deklaration for banen bragt frem fra naboernes side. Deklarationen foreskriver, at der ikke må ske kørsel ud over den i miljøgodkendelsen fra Ringkjøbing Amt fastsatte grænse. I deklarationen hedder det således, at der må være:

- maksimalt 6 weekender pr. år med løb: lørdag kl. 13.00 - 17.00 og søndag kl. 13.00 - 17.00
- en fast aften om ugen fra kl. 16.00 - 20.00 i perioden 1. april til 31. oktober.

Såfremt der ønskes kørsel ud over ovennævnte tidsrum, skal der ifølge deklarationen være forudgående skriftlig accept fra påtaleberettigede naboer og opnås miljøgodkendelse til det ønskede.

Ved mødet udtrykte nogle af naboerne, at de ikke er indstillet på aktiviteter ud over det, som deklARATIONEN giver mulighed for. Andre var af en anden mening.

Efter mødet har Teknik og Miljø forespurgt en ekstern juridisk rådgiver om, hvorvidt deklARATIONEN har betydning for Ikast-Brande Kommunes mulighed for at kunne meddele fornyede miljøgodkendelser under hensyntagen til de nuværende forhold og standardvilkårsbekendtgørelsen. Vurderingen er, at deklARATIONEN er et privatretsligt forhold mellem de påtaleberettigede naboer og Nørlundbanen. Den har ingen indflydelse på Ikast-Brande Kommunes muligheder for at regulere/ændre miljøgodkendelserne på Nørlundbanen.

Ansøger har i mellemtiden søgt om en dispensation til afholdelse af et motorløb på offroadbanen i weekenden, den 4. og 5. maj 2024, til en DM-afdeling med rally-crossere og cross-karts, da det ikke er muligt at få færdiggjort arbejdet med miljøgodkendelserne til banerne inden den pågældende weekend. Teknik og Miljø forventer at kunne meddele miljøgodkendelse til begge baner på standardvilkår efterfølgende, og dette taler umiddelbart for, at der kan meddeles dispensation til aktiviteterne i den ønskede weekend. Teknik og Miljø bemærker i forlængelse af dette, at der efter Miljøstyrelsens vejledning og praksis på området ikke fastsættes støjgrænser i forbindelse med løb og konkurrencer. Køretøjstypen er dermed principielt uden praktisk betydning i forbindelse med løb og konkurrencer. Der er ønske om at udvide køretiden i den pågældende weekend i forhold til det tidligere godkendte. Teknik og Miljø finder, at dette kan imødekommes i dette enkeltstående tilfælde, idet det bemærkes, at den nugældende vejledning på området generelt opererer med køretid i tidsrummet 9.00-18.00, og idet der er tale om afholdelse af et DM-arrangement, hvor der kan være behov for længere køretid. Derudover er støjafgivelsen fra køretøjerne generelt mindre i dag, end den var på tidspunktet for den oprindelige miljøgodkendelse.

Dispensationen gives i givet fald under følgende forudsætninger:

- Løbsweekenden er den 4. og 5. maj 2024
- Der køres med rally-crossere og cross-karts
- Løb sker i tidsrummet kl. 9.00 - 18.00 begge dage
- I tidsrummet kl. 7.00 - 9.00 begge dage må der være kørsel i depot/i forbindelse med tekniske målinger
- Højttalere på banen skal vendes væk fra naboer og bruges så lidt som muligt
- Der skal foretages støjmålinger som forbi kørselsmålinger, som beskrevet i Dansk Automobil Sports Unions (DASU) administrative cirkulære I 20, dateret den 2. februar 2023
- Køretøjerne skal overholde støjkravene i DASU's reglement
- Øvrige forhold vedrørende håndtering af olie, farligt affald med mere reguleres af den gældende miljøgodkendelse
- Nørlundbanen orienterer naboerne om dispensationen til kørsel minimum to uger før afholdelse af DM-afdelingen
- Dispensationen skal forefindes på banen i forbindelse med løbsafviklingen.

Tidligere stævner

Der har tidligere været løbsaktiviteter/stævner 3 - 4 gange årligt i tidsrummet kl. 9.00 - 18.00.

Udvalget har blandt andet følgende muligheder

1. Udvalget kan beslutte, at der meddeles dispensation til det ansøgte med henvisning til ovenstående gennemgang.
2. Udvalget kan beslutte, at der meddeles dispensation, for så vidt angår køretøjstypen, men at køretiden ikke må udvides i forhold til det tidligere godkendte.
3. Udvalget kan beslutte, at der skal meddeles afslag på ansøgningen om dispensation med henvisning til, at kørsel med den ønskede køretøjstype på banen skal afvente den kommende miljøgodkendelse.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 13: Evaluering af KL Miljø & Klima Topmøde 2024

00.22.04-G01-1-24

Beslutning

Udvalget var grundlæggende tilfredse med udvalgsturen. Både det faglige indhold og arrangementets tilrettelæggelse.

Behandlingsforløb

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 17. april 2024

Udviklings- og Erhvervsudvalget 17. april 2024

Tidligere udvalgsbeslutninger

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget evaluerer seneste KL Miljø & Klima Topmøde.

Sagsfremstilling

KL's Klima & Miljø Topmøde, som er KL's store årlige politiske konference på klima-, teknik- og miljøområdet, blev afholdt den 11. - 12. april 2024 i København. Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget og Udviklings- og Erhvervsudvalgets medlemmer samt direktør og chef for Teknik og Miljø var indbudt til at deltage i topmødet.

Med denne sag bliver der lejlighed til at samle op på den politiske dialog, debat og vidensdeling m.v. i forbindelse med topmødet.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 14: Åbne meddelelser

00.22.04-P00-2-23

Formanden

Øvrige udvalgsmedlemmer

Direktør

Miljø- og Fødevareklagenævnet har ændret Ikast-Brande Kommunes dispensation til oprensning af sandpukler i Storå til et afslag

I efteråret 2020 anmodede Storålauget Teknik og Miljø om at foretage en regulativkontrol af Storå over en strækning på ca. 300 meter. En GPS-opmåling viste, at bunden lå for højt pga. sandpukler, og vandspejlsberegninger viste en overskridelse af regulativets bestemmelser. Vandløbsregulativet foreskriver, at der i sådanne tilfælde skal foretages en oprensning af sand.

Den pågældende strækning var ikke blevet oprenset i de senere år, og en oprensning ville derfor forudsætte en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Teknik og Miljø inddrog grundige analyser af natur, grundvand, geologi m.v. og meddelte dispensation til oprensning i februar 2021. Denne afgørelse blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening. Det bemærkes, at hvis Teknik og Miljø havde valgt at afslå oprensningen, så ville Storålauget kunne have klaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet over manglende overholdelse af vandløbsregulativet.

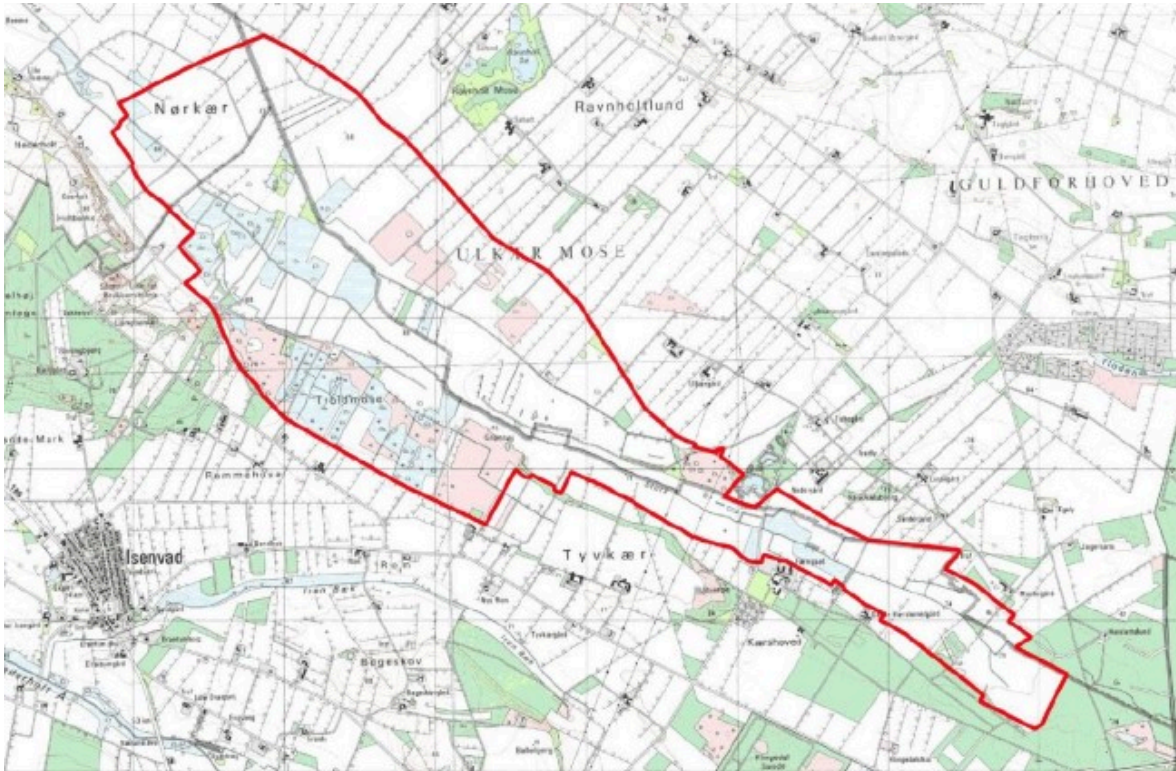
Miljø- og Fødevareklagenævnet har nu truffet afgørelse i sagen. Klagenævnet har ændret Ikast-Brande Kommunes dispensation til et afslag. Afgørelsen er vedlagt som bilag til denne orientering.

Den pågældende vandløbsstrækning ligger inden for det område, hvor Naturstyrelsen aktuelt arbejder for at gennemføre et klima-lavbundsprojekt (Ulkær Mose), der indebærer en hævnning af vandstanden i området. Klagenævnsafgørelsen forventes derfor ikke at få nogen praktisk betydning i det konkrete tilfælde. Principielt understreger sagen dog, at det vil være vanskeligt at gennemføre oprensning af offentlige vandløb, hvis ikke der hidtil har været foretaget regelmæssige, tilbagevendende oprensninger – også selv om vandløbsregulativet ellers i sig selv kunne begrunde en oprensning.

Status for klima-lavbundsprojektet i Ulkær Mose

Naturstyrelsen har i løbet af 2022-2023 foretaget en teknisk, biologisk og ejendomsræssig forundersøgelse af mulighederne for at gennemføre et klima-lavbundsprojekt i og omkring Ulkær Mose sydøst for Ikast. Projektet har som hovedformål at gøre jorden i området mere vandmættet, så nedbrydningen af organisk materiale med deraf følgende

udledning af CO2 bremses. Undersøgelserområdet var på cirka 1.045 hektar, og forundersøgelsen har vist, at det potentielt er praktisk muligt at lave et projekt på cirka 746 hektar. Afgrænsningen af de 746 hektar fremgår med rød streg på Naturstyrelsens kortskitse, der er sat ind nedenfor.

På baggrund af den ejendomsmæssige forundersøgelse har Naturstyrelsen besluttet at igangsætte en jordfordelingsproces i området. Det er Landbrugsstyrelsen, der varetager selve jordfordelingsprocessen, og en jordfordeling har blandt andet som formål at finde egnet erstatningsjord, der kan tilbydes de lodsejere, som har dyrkningsjord, der vil skulle tages varigt ud af drift ved eventuel realisering af projektet. Jordfordelingsprocessen ventes at strække sig over de kommende to år, og resultatet deraf vil være afgørende for, hvorvidt projektet kan gennemføres.

Der kan læses mere om projektet på Naturstyrelsens hjemmeside: <https://naturstyrelsen.dk/ny-natur/klimalavbundsprojekter/klimalavbundsprojekt-i-ulkaer-mose> .

Bilag

Storå-afgørelse

Punkt 15: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-2-23